

DON KIHOT

1. Revnemu vaškemu plemiču Kihani se od branja viteških romanov malce zmeša in kot Don Kihot iz Manče se odpravi na pot pustolovščinam naproti s ciljem potujočih vitezov: ščititi slabotne, boriti se za dobro, pravico in resnico. Don Kihota na konju Rosinantu spremlja na dveh od treh njegovih potovanj njegov oproda, kmetič Sančo Pansa na oslu. Idealno zanesenjaštvo Don Kihota skuša Sančo Pansa dopolnjevati z zdravim praktičnim razumom, a tu in tam se njuna vidika tudi združujeta ali celo menjata. Ker je vsak vitez iz knjig imel tudi svojo damo, kateri je služil, je tudi Don Kihot izbral svojo. Preprosto kmečko dekle je proglasil za plemenito Dulsinejo Toboško. Don Kihot doživlja na svoji poti mnoge pustolovščine in vrsto spoznanj, ki pa ga ne spremenijo. Na koncu se vrne domov in tu spametovan in streznjen umre.

2. Don Kihot je obubožan petdesetletni podeželski plemič, ki si je z branjem viteških romanov ustvaril svet, kjer živijo hudobni začarani vitezi, zmaji... Ima izreden dar govora, vendar kljub svoji norosti vzbuja naše spoštovanje. Na začetku romana je optimističen, poln idealizma, komičen, v drugem delu pa postane bolj pasiven. Ker je za popotnega viteza pomembna ravno akcija, postaja s to pasivnostjo vedno manj komičen, njegove avanture so vedno bolj mučne ob njegovih spoznanjih, njegov lik postane tragičen, zagrenjen. Ko v postelji umira Alonso Kihano, je Don Kihot že mrtev.

Sančo Pansa je živo nasprotje Don Kihotu. Je reven kmet in pošten možakar, ki pa ni bil preveč pameten. Dokaz za to je, kako lahko ga je Don Kihot prepričal, naj odide z njim (naivnež). Enostavno mu je obljubil kraljestvo, ki je obstajalo le v njegovi glavi. Na začetku romana je Sančo predstavljen kot preprost, naiven kmet, ki tekom dogajanja doživlja očiten notranji razvoj, ki se začne z razočaranjem ob čudežnem balzamu. Od tedaj je Sančo bolj kritičen do Don Kihota, zviti in preračunljiv. To je vidno ob srečanju z namišljeno dulsinejo, od tega trenutka Sančo izrablja Don Kihotovo norost v svojo korist. V drugem delu romana zaznamuje Sančo obsedenost s pregovori, ki jih niza drug za drugim brez prave smiselne povezave - dokazuje zakladnico ljudske modrosti.

V romanu zastopa Don Kihot idealista. Njegova duša je zaprta vase in ne more doživeti nič, ker je v sebi prepričana in polna. Don Kihot postane avanturist - postane poponi vitez, vendar on in stvarnost nista na isti ravni, zato se zgrešita → njegove namišljene podobe so streljanje v prazno. Ideje ni mogoče spremeniti v stvarnost, stvarnosti ni mogoče spremeniti v idejo in Don Kihot propade. Don Kihot je sicer nor, vendar ne toliko, da ne bi vedel, da njegova resnica ni absolutna; ve da imajo stvari videz, ki se ne ujame z resnico in ni videz le za druge, ampak tudi zanj. To dokazuje njegov idealizem in tudi njegovo sumnjičenje v lastne misli.

Sančo Pansa pa tu zastopa trdnega realista, kar se kaže v njegovi prebrisanosti. Kljub materialističnim potezam ostane preprost in naiven, saj ima nekje v duši zapisano ljubezen do gospodarjev. Za razliko od Don Kihota, ki vidi velikane, čarovnike in gradove, vidi Sančo tisti pravi svet, realnost, v kateri živi in s tem "živi" (svet pač je, kakršen je) nasproti Don Kihotu ki realnosti ne priznava, saj se spre z njo in počne neumnosti. Sančo je glavni nosilec komičnih delov romana, katerih ena glavnih značilnosti je smeh in zdrav praktičen razum. Ko se Don Kihot prevesi v Viteza žalostne podobe, mora nekdo poskrbeti za humor in delati družbo, poleg tega pa še zabavati svojega gospodarja, ki mu od časa do časa prepove pogovarjati se z njim, saj

v nobeni viteški knjigi ni zasledil, da bi se oproda pogovarjal s svojim gospodarjem. Sančo se tega dogovora ne more držati, saj mu jezik teče kot mlin na vodo.

3.